

EKSAMEN I

ÅRSREGNSKAP OG GOD REGNSKAPSSKIKK

I henhold til rammeplan for bachelor i regnskap og revisjon av 27.6.2012
og rammeplan for treårig revisorutdanning av 1.12.2005.

4. desember 2019

kl. 0900 - kl. 1500

Oppgavesettet består av 7 sider, inklusive denne siden (totalt antall oppgaver 5).

Tillatte hjelpemidler

- Revisors håndbok
- IFRS på Norsk
- IAS 16, 18 og 40 (kopier)
- Norges Lover / særtrykk eller samlinger av lover uten kommentarer
- Skattelovsamling (Jacob Jarøy eller Ole Gjems-Onstad)
- Rente- og annuitetstabeller
- Kalkulator

Hvis oppgavene inneholder ufullstendige eller uklare opplysninger, må du selv ta nødvendige forutsetninger. Disse bør gå klart fram av besvarelsen.

Begynn på nytt ark for hver oppgave. Alle oppgaver skal besvares.

Legg til grunn 25% skatt dersom ikke annet er oppgitt.

Oppgave 1 (Anslått tid 75 minutter)

Selskapet AS Jannik fremlegger for 2018 følgende foreløpige resultatregnskap:

Alle tall i denne oppgaven er i 1 000 kroner

Resultatregnskap	2018
Salgsinntekt	38 010
Gevinst ved salg av tomt	200
Beholdningsøkning varer under tilvirkning / ferdigvarer	(1 100)
Varekostnad	22 500
Lønnskostnad	6 500
Avskrivninger	1 360
Annen driftskostnad	5 250
<i>Driftsresultat</i>	3 700
Finansinntekter	150
Finanskostnader	750
<i>Resultat før skattekostnader</i>	3 100
Skattekostnad	?
<i>Årsresultat</i>	?

Det er ikke gitt nok opplysninger til å beregne midlertidige forskjeller pr. 31.12.2017, men vi får vite at selskapet hadde en netto utsatt skatt (utsatt skattegjeld) som var balanseført til kr 125. Alle midlertidige forskjeller var på dette tidspunktet utlignet.

Det presiseres at det skal brukes 25 % skatt for hele oppgaven.

Nedenfor er det gitt tilstrekkelig informasjon til å løse oppgaven:

Momenter:

1. januar 2017 kjøpte selskapet innmaten i "Exit AS". Ved dette kjøpet ble det bl.a. betalt kr 500 for goodwill. Regnskapsmessig avskrives denne lineært over 5 år og skattemessig med 20 % saldoavskrivning.
2. Selskapet anskaffet i 1. juli 2017 et forretningsbygg for kr 12 000. Lineær avskrivningsplan over 25 år ble valgt. Skattemessig saldoverdi pr 31.12.2018 er beregnet til er 11 530.
3. Ved utgangen av 2017 hadde selskapet en tomt som var balanseført (regnskapsmessig verdi) til kr 1 000 (lik anskaffelseskost). Ved utgangen av 2018 var tomten solgt. Salgssummen var 1 200. Eventuell gevinst skal skattemessige saldoinntektsføres med 20 %.
4. Ved utgangen av 2017 hadde selskapet en maskinpark som var balanseført til kr 6 000. Skattemessig saldoavskrivningssats er 20 % og skattemessig saldo var kr 4 000 pr. 31.12.2017. 1. januar 2018 solgte selskapet en maskin for kr 1 500. Den balanseførte verdien på salgstidspunktet for denne maskinen var kr 1 600. Regnskapsmessig tap er inkludert i andre driftskostnader. De øvrige maskinene avskrives regnskapsmessig med kr 800. Det er ikke anskaffet maskiner i 2018.
5. Som følge av vannskader på slutten av 2018 er det foretatt en regnskapsmessig nedskrivning av råvarene i forhold til anskaffelseskost på kr 100 pr 31.12.2018. De skadde varene er fortsatt i behold.

6. Beholdningen av egentilvirkede varer under tilvirkning og ferdigvarer er vurdert til variabel tilvirkningskost.
7. Balanseførte kundefordringer pr. 31.12.18 er kr 4 500. Den balanseførte verdien er etter reduksjon med kr 190 (avsetning for tap på fordringer) som følge av at en kunde forventes å gå konkurs våren 2019. De to siste årene har det ikke vært noen tap på fordringene, idet selskapet bruker mye tid og ressurser på kredittvurdering og kundeoppfølging, slik at skattemessig avsetning til tap på fordringer er 0.
8. Markedsbaserte omløpsaksjer er anskaffet i 2018 for 500. Verdiøkningen på kr 100 etter anskaffelsen inngår i resultatregnskapet blant selskapets finansinntekter.
9. Ikke fradragsberettigede representasjonskostnader i 2018 utgjør kr 180.
10. Ilignet skatt for 2017 var lik beregnet betalbar skatt for 2017.

Oppgave:

Beregn følgende:

- a) Skattepliktig resultat (grunnlag betalbar skatt) for 2018
- b) Skattekostnad for 2018
- c) Betalbar skatt pr. 31.12.2018
- d) Balanseført utsatt skattefordel/utsatt skattegjeld pr. 31.12.2018
- e) Årsresultatet for 2018

Oppgave 2 (Anslått tid 90 minutter)

I denne oppgaven skal du legge en nominell skattesats på 25% til grunn.

Mor AS kjøper 80 % av aksjene i Datter AS for kr 1 500 000. Oppkjøpet skjer med virkning fra 1.1. 2018. På oppkjøpstidspunktet er bokført egenkapital i Datter AS kr 600 000 (herav utgjør aksjekapitalen kr 350 000). Det er identifisert merverdier i bygningen på kr 350 000, hvorav kr 100 000 utgjør merverdi på tomten. Videre er det identifisert forskning og utvikling med virkelig verdi på 300 000, dette er ikke balanseført i selskapsregnskapet til Datter AS. Gjenværende levetid for bygget antas å være 25 år og 5 år for forskning. Det er ikke andre balanseførte verdier eller identifiserbare merverdier i Datter AS.

- a) Utarbeid en merverdianalyse. Anta at goodwill kun tilordnes kontrollerende eierinteresser. Diskuter dine valg.
- b) I selskapsregnskapet til Mor AS er det ikke balanseført goodwill i det hele tatt. Selskapets hovedaksjonær mener at dette ikke kan være riktig, siden selskapet i flere år hatt et godt og solid resultat. Lag et notat på maksimum en side hvor du forklarer bestemmelsene omkring goodwill etter god regnskapsskikk.

I løpet av 2018 selger Mor AS varer til Datter AS for kr 600 000. Anskaffelseskost for disse varene er kr 450 000. Ved utgangen av 2018 ligger 40% av disse varene på lager, og resten er videresolgt ut av konsernet.

I løpet av 2018 har Mor AS fakturert Datter AS for kr 40 000 i administrasjonskostnader. Ved utgangen av året er det ingen mellomregninger mellom de to selskapene.

Resultat og balanseoppstillingene for 2018 er for Mor AS og Datter AS følgende:

Resultatregnskap 2018

	Mor AS	Datter AS
Driftsinntekter	-4 000 000	-6 000 000
Varekostnader	1 800 000	4 500 000
Beholdningsendring tilv varer	75 000	
Avskrivninger	450 000	180 000
Andre driftskostnader	1 300 000	820 000
Netto finanskostnader	50 000	100 000
Resultat før skatt	-325 000	-400 000
Skatt	60 000	110 000
Årsresultat	-265 000	-290 000

31.12.2018

	Mor AS	Datter AS
Bygg inkl. tomt	550 000	450 000
Aksjer i datterselskap	1 500 000	400 000
Varer	450 000	800 000
Kortsiktige fordringer	120 000	1 000 000
Bankinnskudd	100 000	125 000
	2 720 000	2 775 000
Aksjekapital	- 400 000	- 350 000
Annen egenkapital	- 750 000	- 540 000
Utsatt skatt		- 80 000
Langsiktig gjeld	- 970 000	- 750 000
Kortsiktig gjeld	- 600 000	- 1 055 000
	- 2 720 000	- 2 775 000

- c) Utarbeid et konsernregnskap for 2018 (resultat og balanse) og kommenter kort dine valg, Hva blir konsernets resultat samt fordelt på majoritet og minoritet?

Oppgave 3 (Anslått tid 75 minutter)

ORDYH AS driver virksomheten fra eget forretningsbygg i Marieby. Bygget ble anskaffet 1. januar 2015 for kr 155 millioner. Av kjøpekontrakten fremgår det at kjøpesummen var fordelt slik:

Tomt	kr 30 000 000
Bygg	kr 100 000 000
Tekniske installasjoner	<u>kr 25 000 000</u>
Sum	<u>kr 155 000 000</u>

Levetiden for beregnet til 50 år for bygget og til 20 år for de tekniske installasjonene. Selskapet benytter lineære avskrivninger.

Forutsett at selskapet ikke har dekomponert, men avskrevet bygget under ett.

a) Beregn avskrivninger for 2018 og balanseverdier for bygget pr. 31.12.2018.

Selskapet har funnet ut at bygget vil ha en restverdi etter 50 år på kr 70 millioner (inkludert tomten).

b) Vis hvordan denne nye opplysningen vil påvirke regnskapet for 2018 (før skatt). Dersom det foreligger alternative løsninger, skal disse vises. Vis til relevante bestemmelser.

Se bort fra opplysningen i b).

Selskapet ønsker å gå over til dekomponering av bygget med virkning for regnskapsåret 2018. Selskapet ønsker å resultatføre hele effekten ved å gå over til dekomponering i regnskapsåret 2018.

c) Beregn berørte poster i resultatregnskapet for 2018 og balanseverdier for bygget pr. 31.12.2018.

Midt i 2019 sviktet 20 % av de tekniske installasjonene på grunn av et uhell og måtte skrotes og skiftes ut med nye. Det nye utstyret kostet kr 6 200 000 og forventes å ha samme levetid som de resterende 80 %. For øvrig har det ikke vært kjøp eller salg av tekniske installasjoner i 2019.

d) Beregn berørte poster i resultatregnskapet for 2019 og balanseverdier for bygget pr. 31.12.2019 dersom

d1) Ikke foretok dekomponering i 2018.

d2) Foretok dekomponering i 2018.

Oppgave 4 (Anslått tid 60 min)

Hannes & Mjauritz (Ha&Mja) importerer juggel fra Kina og selger dette videre til ulike butikker i Norge. Varene blir skipet ut via Shanghai og leveringsbetingelsene er fritt levert kai i Shanghai. Oppgjør skjer i USD (\$).

Et vareparti med 10 000 stk. hagenisser ble bestilt 15. juni 2017 for levering 20. desember 2017. Leverandørene vil sikre seg før de produserer nissene og krever betaling for varene 30 dager før levering. Betalingen blir derfor overført 20. november 2017. Nissene koster i innkjøp USD 2 per stk. Ordinær salgspris for hver nisse er NOK 21,50 (inkl. MVA).

Etter at varene er levert på kaien i Shanghai 20. desember 2017 engasjerer Ha&Mja AS et spedisjonsfirma til å frakte varene fra Shanghai til Oslo. Frakt koster NOK 15 000, mens forsikring og spedisjon koster NOK 5 000 for hele partiet. Disse kostnadene blir fakturert og betalt i 2017. Det tar 30 dager å frakte varene til Oslo og varene ankommer lageret til H&M AS i Oslo 20. januar 2018.

Noen aktuelle kurser mellom NOK og USD:

15. juni 2017	6,1
20 november 2017	5,7
20. desember 2017	5,8
31. desember 2017	5,6
20. januar 2018	5,5

- a) **Når skal varepartiet bokføres, og til hvilken verdi? Vis til relevant regelverk og begrunn svaret.**
- b) **Hvordan blir regnskapet for 2017 påvirket av varepartiet?**

Ha&Mja AS selger inn sine produkter hovedsakelig på hagemesser vår og høst. Nissen var med i kolleksjonen på messen høsten 2017. De butikkene som undertegner og betaler ordrer på messen får 5 % rabatt. Det vil altså si at de får 5 % rabatt dersom butikken betaler varene på forskudd. For hagenissene blir det avtalt at butikkene skal betale NOK 17,20 (eksl MVA).

White Design AS kjøper 5 000 nisser og betaler 81 700 $((17,2 * 5\ 000) - 5\ %)$ under messen. Butikken får varene levert 20. mars 2018.

- c) **Hvordan vil dette påvirke de ulike regnskapslinjene på tidspunktene for forskuddsbetaling og ved levering?**

Konkurransen er hard i nissebransjen og prisene faller. Ha&Mja AS finner ut at de nå kunne fått kjøpt nissene til NOK 10,- per stk. og de beslutter å sette ned utsalgsprisen på nissene til NOK 18,- kr. Det er 4 000 hagenisser på lager per 31. mars 2018. De vurderer det som rimelig sikkert at nissene blir solgt for kr. 18,- i april 2018. Det er ikke spesielle salgskostnader knyttet til disse nissene.

- d) **Hvordan ville du vurdere varelageret av hagenisser per 31. mars 2018.**

Ved utgangen av juni har Ha&Mja fortsatt 2.000 hagenisser på lager som de ikke regner med å få solgt denne sesongen. Til neste sesong kommer nye nisser i neste års farger, de kan i verste fall ikke få solgt dem i det hele tatt, med mest sannsynlig vil de kunne selges neste vår til en pris på kr. 9,90 inkl. mva. omkostninger med vinterlager er beregnet til kr. 0,25 pr. nisse.

- e) **Hvordan ville du vurdere varelageret av hagenisser per 30. juni 2018.**

Oppgave 5 (Anslått tid 60 minutter)

Del 1

De grunnleggende regnskapsprinsippene sammen med det regnskapsteoretiske fundamentet, kan betegnes som et «konseptuelt rammeverk» for Norge.

Forklar transaksjonsprinsippet og opptjeningsprinsippet i tilknytning til inntektsføring av konsulenttjenester.

Del 2

BAHAMAS Solstudio tilbyr soltimer for kr 7,- pr minutt.

Fra sommeren 2018 kunne kundene opprette en «solkonto» med forskuddsbetaling for timene, og få følgende rabattordning:

- Betal kr 200,- og få sol i 35 minutter
- Betal kr 500,- og få sol i 100 minutter
- Betal kr 1.000,- og få sol i 215 minutter

Kjøpte soltimer må benyttes innen 6 måneder. Det gis ingen refusjon for ubenyttede timer.

I 2018 registrerte man følgende kjøp / forskuddsbetalinger:

- 800 betalinger a kr 200,-
- 600 betalinger a kr 500,-
- 200 betalinger a kr 1.000,-

I tillegg hadde selskapet omsetning til kunder uten konto på kr 1.400.000.

Solkontoene registreres i et datasystem, slik at en til enhver tid har oversikt over forskuddsbetalte timer. Oversikten viser at det pr 31.12.2018 er forskuddsbetalt for 9.100 minutter som ikke er benyttet.

- a) Drøft hvordan selskapet bør regnskapsføre inntektene for 2018, og vis ved beregninger hvilke tall som skal presenteres i selskapets balanse og resultatregnskap.

Andre solstudio i kjeden har statistikker som viser at ca. 2 % av forskuddsbetalte timer ikke blir benyttet innen fristen. Ledelsen i BAHAMAS tror tilsvarende også vil gjelde for egen virksomhet, og ønsker å legge det til grunn for regnskapsavslutningen for 2018.

- b) Drøft muligheten for å ta hensyn til denne opplysningen ved avslutning av regnskapet for 2018, og vis hvordan opplysningen vil påvirke postene i regnskapet om den ble hensyntatt.